

Број/Број: 03/1-50-14-7-19/13
Сарајево/Sarajevo, 31. 01. 2013.

ПРЕДМЕТ: Информација о посјети чланова Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Команди Бригаде тактичке подршке у Рајловцу, 29. 11. 2012. године

Чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ (у даљем тексту: ЗК) посјетили су 29. новембра 2012. године Команду Бригаде тактичке подршке ОСБиХ (у даљем тексту: Команда Бригаде), лоцирану у Рајловцу.

Повод за радну посјету је Информација парламентарног војног повјереника БиХ о ненајављеној посјети Бригади, која је упућена Министарству одбране и Заједничком штабу ОСБиХ у септембру, односно Заједничкој комисији за одбрану и безбједност БиХ у октобру 2012. године, у којој су чланови ЗК информисани о стању у Бригади, гдје су констатовани бројни проблеми које је потребно рјешавати уз помоћ надлежних институција и претпостављених команди.

У делегацији ЗК били су: Душанка Мајкић – предсједавајућа, Нермина Заимовић-Узуновић, Мехмед Брадарић, Крунослав Врдољак и Бериз Белкић - чланови ЗК, Љиљана Милићевић - секретар, Жељко Грубешкић- стручни савјетник и Јовица Катић- стручни сарадник те Бошко Шиљековић – парламентарни војни повјереник БиХ.

Састанку са члановима ЗК у Команди Бригаде присуствовали су генерал-мајори Ризво Плех и Анто Јелеч- замјеници начелника ЗШОСБиХ, бригадни генерали Сакиб Форић и Мирко Трпшић - замјеници команданта Оперативне команде ОСБиХ, бригадни генерал Хусеин Турсуновић – генерални инспектор МОБиХ, те бригадир Есад Шејтанић, командант Бригаде са ужим дијелом команде и командантима непосредно потчињених јединица.

У уводном обраћању Душанке Мајкић – предсједавајуће ЗК, истакнут је циљ радне посјете и хронологија догађаја која говори о детаљима везаним за припрему посјете.

Предсједавајућа Мајкић нагласила је сљедеће:

-Парламентарни војни повјереник БиХ Бошко Шиљековић ненајављено је посјетио Бригаду 18. 09. 2012. године и том приликом констатовао низ проблема који директно

утичу на стање људских права припадника ОСБиХ и говоре о низу проблема које је потребно рјешавати.

Са својим запажањима повјереник је упознао Министарство одбране БиХ и Заједнички штаб ОСБиХ те Заједничку комисију за одбрану и безбједност БиХ. Прошло је више од два мјесеца откако је информација послана на адресе наведених институција.

ЗК је на 17. сједници, одржаној 31. октобра 2012. године, упозната са информацијом. Након расправе чланови ЗК једногласно су одлучили да је неопходно да се на лицу мјеста упознају са стањем у Бригади.

Информација парламентарног војног повјереника је по свом садржају и наводима алармантна и указује на низ проблема који се гомилају већ дужи период. Очигледно је да претпостављене команде споро рјешавају проблеме са којим их је Команда Бригаде упознала у неколико наврата. Оно што посебно забрињава је показана неспремност да се ријеше проблеми.

Незамисливо је да се овако дуго чека на рјешавање проблема који су више субјективне природе, или искључиво субјективне природе, и могу се карактерисати као питање војничке части и поноса. Иако су на 17. сједници Заједничке комисије највише рангирани генерали Заједничког штаба и Оперативне команде ОСБиХ жељели кривицу пребацити на Министарство одбране БиХ, што може дјелимично бити разлог оваквог стања, то их не може амнестирати.

Забрињавајуће је и то што су челници Заједничког штаба и Оперативне команде покушали негирати и релативизирати неке наводе из информације парламентарног војног повјереника.

У међувремену, начелник Заједничког штаба, генерал-пуковник Миладин Милојчић, упутио је одговор парламентарном војном повјеренику у којем терети Министарство одбране БиХ за бројне пропусте. Углавном се ради о проблемима набавки из надлежности Сектора логистике и набавке МОБиХ.

Чланови ЗК обавили су посјету Бригади ради стицања увида у чињенично стање, те да би након тога могли предузети низ мјера у складу са законима који третирају област одбране.

Посјета Бригади није први покушај да се помогне Министарству одбране и Заједничком штабу. Наиме, током марта 2012. године чланови ЗК посјетили су нови менаџмент Министарства одбране БиХ и од њих тражили да израде Акциони план у којем би били истакнути проблеми и динамика њиховог рјешавања.

Делегација ЗК је нагласила да на овоме неће стати и да ће до краја ићи у опредјељењу да БиХ треба да има обучене, опремљене и добро снабђевене Оружане снаге.

Бригадир Есад Шејтанић одржао је брифинг и при томе нагласио мисију, структуру, размјештај, тежишне активности и проблем с којим се Бригада суочава у извршавању

свакодневних задатака. Бригадир Шејтанић је навео опште податке о Бригади, реализованим активностима током 2012, ометачима у функционисању Бригаде, предузетим мјерама и предлозима за њихово елиминисање, те тежишним задацима Бригаде до краја 2012. и почетка 2013.

Бригада је током календарске 2012. године била ангажована у сљедећим активностима:

- У фебруару 2012. године, у подручјима која су била угрожена сњежним падавинама, све јединице брТП пружиле су помоћ цивилном становништву у рашчишћавању снијега на објектима инфраструктуре Кантона Сарајево, Источног Сарајево, Ливањског кантона, Града Мостара, општине Пале и општине Чапљина. За реализацију ових активности ангажовано је: 15 инжењеријских машина, 10 теретних моторних возила (у даљем тексту: м/в) и 610 војних лица (у даљем тексту: в/л). Током наведене активности утрошено је око 5000 литара погонског горива (у даљем тексту: п/г),
- Обука персонала са мобилним тимовима ЕУФОР-а из Аустрије, Пољске, Турске, Грчке, Њемачке и САД с циљем достизања прописаних стандарда интероперабилности,
- Обука и упућивање инструктора војне полиције (у даљем тексту: ВП) за мисију ISAF у Исламску Републику Авганистан,
- Обука и припрема јединице ВП за упућивање у мисију ISAF у Исламску Републику Авганистан са војском САД почетком 2013. године,
- Санација локалних макадамских путева у општинама Дервента, Чајниче и Сребреница, гдје је санирано око 30 км макадамског пута и пробијено око 3 км новог пута;
- Реконструкција моста “Бејли” на ријеци Лукавица општина Добој;
- Изградња водоводног система у општини Босанска Крупа, у сарадњи са Општином Босанска Крупа и Амбасадом САД у Сарајеву (радови у току);
- Санација депоније отпадног материјала у општини Томиславград;
- Одржавање уступљених мостовних конструкција у општинама Лакташи и Чапљина. За реализацију ових активности ангажовано је: 23 инжењеријске машине, 17 теретних м/в и 55 в/л. Током наведене активности утрошено је око 89.000 литара п/г, од чега су ОСБиХ обезбиједиле 60.000 литара п/г за изградњу водоводног система у општини Босанска Крупа.

Говорећи о ометачима у функционисању Бригаде, предузетим мјерама и предлозима за њихово елиминисање, ометаче је подијелио у пет категорија:

1. Ометачи у области персонала, при чему је посебно навео:

- Упражњена формацијска мјеста у Бригади (преглед по националној структури), већ дуже од двије године

- Планирани отпуст персонала на дан 01. 03. 2013. године (због година старости)
- Упражњена мјеста кључног персонала после планираног отпуста
- Ангажовање професионалних војних лица (у даљем тексту: ПВЛ) на дужностима ван бригаде
- Пензионисање и унапређење ПВЛ-а

2. Ометачи у области обавјештајно-безбједносних послова, и то:

- Спорост у добијању безбједносних дозвола
- Проблем техничке заштите објеката
- Непостојање Правилника о раду војних обавјештајно-безбједносних органа и јединица Министарства одбране (у даљем тексту: МО) и Оружаних снага (у даљем тексту: ОСБиХ) и конкретног дефинисања начина функционисања сегмента контраобавјештајних послова

3. Ометачи у извођењу операција хуманитарног деминирања, при чему је посебно нагласио сљедеће:

- * Зимска кампања хуманитарног деминирања према годишњем плану противминских акција (у даљем тексту: ГППМА) за 2012. годину требало је да почне 09. 01. 2012. године, али није почела због недостатка заштитне опреме. Постојећој опреми је истекао рок употребе.
- * Љетња кампања хуманитарног деминирања ГППМА за 2012. годину требало је да почне 03. 03. 2012. године. Није почела због недостатка заштитне опреме, те тако ОСБиХ нису добиле акредитацију за извођење операција хуманитарног деминирања.
- * Операције хуманитарног деминирања у љетној кампањи деминирања почеле су 07. 05. 2012. године на основу договора Оперативне команде ОСБиХ (у даљем тексту: ОК), (Одјељење за деминирање и уништавање НУС-а) и НПА (Норвешка народна помоћ).
- * Недостатак погонског горива (одобреним ГППМА за 2012. годину планирано је да се утроши 420.190 литара Д-2, накнадно је одобрено је 175.420 литара Д-2 а до сада је испоручено 105.060 литара Д-2).
- * Неблаговремено обезбјеђивање љекарских прегледа у јавним здравственим установама (у даљем тексту: ЈЗУ) са којима је потписан уговор о пружању љекарских услуга (љекарски прегледи).
- * Лоше одржавање система за механичку припрему земљишта (одржавање и сервисирање се врши у Ремонтном заводу (у даљем тексту: РЗ) Тузла и РЗ Братунац) а показатељ је да од планираних 600 дана, колико је требало да раде, 4 машине нису радиле 453 дана, или 75,5% планираног ангажовања, или по машини 113,3 дана, а радило се 147 дана или 24,5% односно 36,74 дана по машини, лоше одржавање м/в, моторних тестера и тримера (25 је већ дуже од три године на сервисирању и врло често персонал ове јединице употребљава своја средства да би се могло нормално радити на отвореним деминерским радилиштима), а што се огледа у спорој набавци резервних дијелова и њиховој уградњи.
- * Заштитна опрема коју је набавио МОБиХ, за коју је Центар за уклањање мина у БиХ дао дозволу за коришћење, још није дата на употребу Деминерском батаљону, из разлога што је Генерални инспекторат забранио његову употребу до даљег.

- * Храна за псе за откривање експлозива не задовољава калоричну вриједност, те су пси за откривање експлозива недовољно ухрањени према прописаним стандардима.
- * Спора набавка и занављање батеријских уложака за детекторе метала (врло често је упитан њихов квалитет), маркирног материјала и резног алата.

4. Ометачи у реализацији годишњег плана обуке (у даљем тексту: ГПО)

- * Непопуњеност јединице персоналом,
- * Недостатак личне и колективне опреме,
- * Недостатак погонског горива и вјежбовних средстава за реализацију обуке која захтијева коришћење м/в и вјежбовних средстава (маневарска муниција, адекватна бојева муниција, симулатори итд.),
- * Средства и опрема, посебно средства и опрема АБХО која се тренутно налазе у јединици, застарјела су и некомплетна, са истеклим роковима употребе и роковима баждарења (та опрема се више нигдје не користи и може се видјети само у музејима као експонат), што отежава реализацију практичног дијела обуке. Направљена је спецификација за набавку која би дугорочно ријешила овај проблем ОСБиХ, а посредно и државе БиХ.
- * **Немогућност реализације захтјева поправке тенкова и оклопних транспортера за потпуно оспособљавање за потребе обуке**

5. Ометачи у логистичкој подршци мисија јединица, са посебним освртом на:

5а. Снабдијевање, и то:

- * Снабдијевање са материјалним средствима класе I (храна и вода) значајно је нарушено и у једном моменту било је прекинуто, што је проузроковало привремено напуштање два радио-релејна чворишта (у даљем тексту: РРЧ) - Кмур и Леотар, у трајању од једног дана, да би оно било ријешено ланч-пакетима које је донирао Одјел за одбрамбену сарадњу Амбасада САД у Сарајеву, те не задовољава потребе Бригаде у складу са Правилником о исхрани ОСБиХ;
- * Током године нису имали проблема са обезбјеђењем класе V (муниције и минско-експлозивних средстава), осим недостатка пиштољске муниције 9x19мм за обуку декларисаних јединица и батаљона ВП и нису у могућности да извршавају планирана гађања средствима које дужи персонал на формацијским мјестима, а то се посебно односи на јединицу која се упућује у мисију ISAF;
- * Проблеми са недостатком класе VI (канцеларијски материјал) тренутно су нормализовани. Немају хигијенски потрошни материјал, јер је посљедња значајнија попуна била прије више од годину дана (у јулу 2011. године). Недавна попуна задовољава тек 5% мјесечних потреба јединице за нормално функционисање, па они набављају из благајничког максимума како би задовољили минималне хигијенске услове за живот и рад персонала;
- * Логорске опреме (шатори, кревети, ћебад, пећи, подметачи) нема довољно, а оно што имају је старо, поцијепано, поломљено и некомплетно, што треба у хитној процедури бити расходовано;
- * Није одређен борбени комплет за наоружање задужено у Бригади нити су они ешалонирани, а немају ни информације када ће бити;

* Не постоје довољне количине залиха сувог дневног obroка за исхрану у кризним ситуацијама као и за вријеме вјежбовних активности, те активности при радовима на терену.

5б. Одржавање

Спора и компликована процедура реализације захтјева за одржавање (мада је постојећи логистички концепт врло флексибилан и прихватљив али се не примјењује) има за посљедицу низак ниво оперативности материјалних средстава, а посебно моторних возила, што врло често доводи у питање нормално извршавање задатака Бригаде. Одржавање инфраструктуре коју користи Бригада је такође на изузетно ниском нивоу, што има за посљедицу убрзано пропадање објеката и локација у цјелини.

* По материјалној формацији (МФ) Бригаду сљедује 658 разних возила (путничких, теретних, теренских, инжењеријских, деминерских, борбених), а има 461 на стању (недостаје 197), а од тога је оперативно 208 или 45,11%). Посебно је карактеристичан бВП којег по МФ-у сљедује 61 разнo м/в. На употребу му је додијељено 31 м/в, а само 9 их је оперативно. И поред тога, у реализацији редовних и ванредних задатака прешла су око 205.000 км до 01. 11. 2012. године без кршења прописаних саобраћајних правила.

5ц. Транспорт

* Транспорт у брТП у потпуности функционише на основу прописа, инструкција, смјерница којима се регулише ова област у ОСБиХ. Ометачи који негативно утичу на функционисање транспорта проистичу из:

- недовољне попуњености транспортним средствима,
- недовољне и неадекватне персоналне попуње,
- малог процента оперативности м/в, проузрокованог лошим одржавањем и непопуњеношћу м/в основном опремом,
- недостатка п/г и мазива.

* Просјечна старост свих м/в на задужењу је 23 године, а већина моторних возила је без адекватне и редовне попуње са потрошним материјалом (гуме, акумулатори, сијалице, итд.)

* Нису ријешене угоститељско-трговачке услуге на локацијама јединица брТП, па је персонал принуђен да у закону прописаном времену за одмор од 30 минута напушта војно контролисано подручје, одлази по угоститељским и трговачким објектима у близини, што ствара врло лошу слику о организацији и функционисању ОСБиХ у цјелини.

* Задаци из домена противпожарне заштите (ППЗ) и заштите на раду (ЗНР) реализују се у складу са реалним могућностима, са напоменом да је потребно сервисирати ППАиО, јер су им истекли атести 2011. године.

5д. Ометачи у области информатичко-телекомуникационих система

- Комплетан систем везе ОСБиХ ослоњен је на Стационарни систем комуникација (радио-релејна чворишта и стационарни центри везе),

- Свако помјерање јединица захтијева и Покретни систем који треба да обезбиједи систем веза,
- Тренутно у ОСБиХ не постоји покретни систем иако је мисија батаљона везе брТП да формира Покретне центре везе (ПкЦВ) за потребе МОБиХ, ЗШОСБиХ, ОКОСБиХ и КПОСБиХ, због недостатка МС од којих би се они формирали.

Тежишни задаци брТП до краја 2012. и почетком 2013. године

- Развој и имплементација система обуке јединица декларисаних за мировне операције НАТО-а (ПСО) у складу са захтјевима НАТО-а;
- Припрема и упућивање вода ВП (26 ПВЛ) у ISAF мисију у ИР Авганистан под командом Војске САД-а почетком 2013. године;
- Реализација планиране обуке и курсева по ГПО за 2012. годину до краја године;
- Учешће брТП у испуњавање међународних обавеза и реализација активности у оквиру чланства ОСБиХ у ПфП/НАТО:
  - Реализација ПАРП процјене и достизање партнерских циљева,
  - Реализација ИППБиХ за 2012. годину;
- Пружање помоћи цивилним структурама у случају природних катастрофа и несрећа у сарадња са органима цивилне заштите ФБиХ, РС, Брчко Дистрикта БиХ и Министарства безбједности БиХ а у складу са наређењима претпостављене команде и усвојених СОП-ова за такве ситуације;
- Реализација хуманитарног деминирања на основу Плана ПМА за 2012. годину;
- Реализација Плана зимске службе за 2012-2013. годину.

Након излагања бригадира Есада Шејтанића вођена је расправа о стању у Бригади и Оружаним снагама БиХ у цјелини.

Закључено је да Заједнички штаб ОСБиХ, у сарадњи са Командом бригаде Тактичке подршке, у року од 10 дана припреми и посредством Канцеларије парламентарног војног повјереника БиХ достави Заједничкој комисији предлоге за рјешавање актуелних проблема, након чега ће Заједничка комисија припремити предлог закључака по којима ће се обавити расправа у домовима ПСБиХ. Заједнички штаб ОСБиХ обавезан је да достави информацију и предлог мјера о: стању персонала, унапређењу професионалних војних лица, организацији исхране, проблемима у

сервисирању опреме, проблемима у активностима хуманитарног деминирања, стању у батаљону војне полиције, кореспонденцији између јединица и команди, могућим узроцима настанка ванредних догађаја.

Председавајућа
Заједничке комисије

Душанка Мајкић

Достављено:

- наслову
- а/а